માતમે હુસૈન

ામીઆ શાયરોના માતમો, મસનવી અને
જોગીનામાને ઉર્દુ ઝબાન તથા ગુજરાતી
હરફોમાં લખી પ્રગટ કરનાર

ખોજા ફિદાહુસેન મોહમદભાઈ
પાંચપટી અમદાવાદ

આવૃતી ૧ લી પ્રત ૧૦૦૦

નવેમ્બર ૧૯૧૩ ઝિલહજ ૧૩૩૧

કીમત ૦ાા આનો

આ કિતાબ ધી નિઆમિયા પ્રિન્ટીંગ વર્કસ પાંચપટી અમદાવાદમાં
નિઝામુદ્દીન એ. કુરેશીએ છાપી.

માતમે ઝિયા

ચાંદ ગમકા યેહ ઝાહિર હુવા હે
ખુન ચશ્મે ફલકસે બહા હે
 ચાંદગમકા યે ઝાહિર હુવા હે—ચાંદ
ખાયા અસગરને ઇસ ચાંદમેં તીર
ફિરી હુલકુમ પર શેહકે શમશીર
 દુલા એક શબ્બકા મારા ગયા હે—ચાંદ
નંગે સર બિન્તે મુશકિલ કુશા હે
ઇસ મહીને મેં છીની રિદા હે
 ક્યા [illegible] ઝાલિમોં[illegible] હે—ચાંદ
ચાંદ મેં ઇસ મહીને કે અકબર
હો ગયા તેગે ઝાલિમ સે બે સર
 ગુલશને મુસ્તુફા સબ લુટા હે—ચાંદ
પેહની અકબરને ઇસ માહમેં કફની
પેહની આબિદને ઇસ માહમેં બેડી
 લાશા સરવરકા બે સર પડા હે—ચાંદ
ઇસ મહીને મેં ઉસ શાહકા સર
ઝાલિમોને ફિરયા હે દર દર
 લોગો સર પીટો યે ગમકી જા હે—ચાંદ
ઉમ્મે કુલસુમ કેહતીથી રો રો
ગરદુમે કુફા ક્યોં રોતે તુમ હો
 કત્લ સરવર તુમ્હીં સે હુવા હે—ચાંદ
કેહતી ઝેનબથી ઇસ માહમેં લોગો
ઇસકે બદલે મુઝે માર ડાલો
 બાકી આબિદ યેહી અબ રહા હે—ચાં

અય ઝિયા કિસ્કો યે ગમ નહીં હે
ગમે હુસનેન કુચ્છ કમ નહીં હે
જાનવરને ભી યે ગમ કિયા હે--ચાંદ

માતમે શરીફ

શેહકી કસ્તી તબાહીમેં આઇ
ખાક ઉડાતી હે સારી ખુદાઈ
શેહકી કસ્તી તબાહીમેં આઇ—શેહકી
ઝેહેર હઝરત હસનકો દીયા હે
હાય ટુકડે કલેજા હુવા હે
કયા મુસીબત ફલકને દીખાઇ—શેહકી
ગમસે બેચેન આલમ હે સારા
હાય કાસમ સે દુલે કો મારા
કયાહી ઝાલિમને કી બે હયાઇ—શેહકી
કત્લ મકતલમેં કાસમ હુવા જબ
પીટ કર સરકો ચિલ્લાઇ ઝેનબ
હાય ભાઇકી સુરત મીટાઇ—શેહકી
જાન અસગર કી લી તીર સે હાય
મારે મુસલીમ કે દોનોં પીસર વાય
હાય અકબર પે બરછી ચલાઇ—શેહકી
હાય મારા હુસેને હસીં કો
ગમસે લરઝા હે અરશે બરીં કો
ગમકી બદલી ફલક પર હે છાઇ—શેહકી
અય શરીફ અબ ન આગે બ્યાં કર
સદમા હોતા હે રહે નબી પર
લુટ ગઇ સબ અલીકી કમાઇ—શેહકી

માતમે નાઝ

દુલ્હા કાસમ તુઝે રનમેં જાના ન થા
હાય શાદીમેં ગરદન કટાના ન થા
દુલ્હા કાસમ તુઝે રનમેં જાના ન થા—દુલ્હા
દુલહન કેહતી થી રકે યું ઝારી
મોત આઇ અગર થી તુમ્હારી
રન સિવા દુસરા કયા બહાના ન થા—દુલ્હા
અયસી શાદી કભી ભી સુની હે
બેવાહ એક શબકી દુલહન બની હે
ચર્ખ યું તુજકો હમકો સતાના ન થા—દુલ્હા
ચર્ખ તુજકો નઝર ન યે આયા
જાનઠર સરકો ઉસકે કટાયા
ક્યા તન ઉસકે મેં જોડા શહાના ન થા—દુલ્હા
હાય લાશે પે ઉસકે મેં જાતી
આતિશે ગમકો અપને બુઝાતી
અભી મૈયતકો ઉસકે ઉઠાના ન થા—દુલ્હા
જીસકો પાલા અલી મુરતુઝાને
રખા સીને પે ખયરૂનનીસા ને
ઉસકા લાશા ઝમીં મેં દબાના ન થા—દુલ્હા
અશ્ક આંખોં સે હેં સબકી જારી
દિલમેં ગમકી લગી હે કટારી
નાઝ તુજકો યે માતમ બનાના ન થા—દુલ્હા

માતમે રસા

શાહે દીંકા જહાં સે સફર હે
સુરતે આબ હર ચશ્મે તર હે
શાહે દીંકા જહાં સે સફર હે—શાહે

હો સુબ્હે રૂખસત એહલે હરમ સે
પુછતે અશ્ક હેં ચશ્મે નમ સે
તેગે હયદર ભી ઝેબે કમર હે—શાહે
દરપે ખયમે કે હાઝીર હે દુલ દુલ
દેખ લો આખરી યે તજમ્મુલ
ફિર જહાંમે કહાં યે કમર હે—શાહે
સજ કે હથિયાર વો શાહે આદિલ
આયા આઅદાએ દીંકે મુકાબિલ
ઝાલિમોં કો કહાં અબ મફર હે—શાહે
જુરઅતે શાહે સફદર તો દેખો
જોહરે તેગે હયદર તો દેખો
લશકરે શામ ઝેરો ઝબર હે—શાહે
મારે ચુન ચુન કે લાખોં સિતમગાર
હો ગએ હુકમે ખાલિક સે લાચાર
બખશીશે આસીયાં પર નઝર હે—શાહે
ગરચે હઝરત નથે ઉનસે મજબુર
પર રેઝા મનદીએ હકથી મનઝુર
બસ મેં રોબાહ કે શેરે નર હે—શાહે
ઝુબ્હ હોતા હે અય વાએ સૈયદ
ગોદ મેં સર લિયે હેં મોહમ્મદ
શિમરે બેદીં ચઢા સીને પર હે—શાહે
અય દરેગા હુવે કત્લ સરવર
પીટતે રેહ ગઇ સકો ખ્વાહર
હર તરફ અબ યેહી શોરો શર હે—શાહે
બે અદબ તુ ન આયસા ગઝબ કર
બોસા ગાહે નબીકા અદબ કર
યે જીગર બંદે ખયરૂલ બશર હે—શાહે

ચુમતે થે ગલા યે પયમ્બર
ફેરતા હે લઇં ઉરપે ખનજર
કયોં બનાતા જહન્નમ મેં ઘર હે—શાહે
માજરા હે અઝીઝો યે ગમકા
લુટ ગયા બેમા શાહે ઉમમકા
દુખ્તરે ફાતેમા નંગે સર હે—શાહે
બચ્ચે રોતે હેં સેહમે હુવે સબ
પીટતી સરકા હે અપને ઝેનબ
કેદ હોનેકા સબકી ખબર હે—શાહે
વાં તો યે આલમે બેકસી હે
ફાકા દો દિનકા ઓર તિશનગી હે
વાં શાહે દીંકા નેઝે પે સર હે—શાહે
કયા રસા લિખ્ખું હાલે સકીના
ચાક ચાક ઇસ અલમસે હે સીના
આસે એહમદકા ગમકી સહર હે—શાહે

માતમે રસા

રનમેં કેહતે થે સરવર હમારે
અલી અકબર બતા મેરે પ્યારે
અબ જીયે બાપ કિસકે સહારે—રનમેં
હે કહાં આજ શિમરે સિતમગર
ફેરદે મેરી ગરદન પે ખનજર
તુજકો મારા મુજે આકે મારે—રનમેં
તુમસે ઉમ્મીદ થી મુજકો બેટા
દોગે મેરે જનાઝે કો કાંધા
તુમતો પહેલેહી જન્નત સીધારે—રનમેં

તેરે મરને કે યે દિન નહીં થે
મરને જાસે તો એટા હગીં થે
દે ગયે દાગ દિલપર હમારે—રનમેં
હલ્કે કોસર પે દાદા સે મિલના
હાલ મેરા યે હઝરત સે કેહના
પ્યાસે બાબા હું દરિયા કનારે—રનમેં
આપકે નવ નિહાલોં કો મારા
મેરે નાઝોં કે પાલોં કો મારા
ફેરે હલ્કોં પે ખનજર દોધા રે—રનમેં
દરે ખયમા પે બાનુએ મુઝતર
આકે કેહતે થે બા દીદએ તર
અલી અકબર કિસે માં પુકારે—રનમેં
શર્મ ઝાલિમ કો હય હય ન આઇ
તેરે સીને પે બરછી લગાઇ
એહ ગયે હોકે ખું દિલકે પારે—રનમેં
બર સરે લાશે દિલબંદે શપ્પીર
કહેતે થે અયરસા યે વો દિલગીર
કોઇ ઇસ લાશ પે તુજકો વારે—રનમેં

માતમે ગવસી

હાય આજ ગમકી સદા હે ચમન મેં
હે ખિઝાં ગુલશને પંજેતન મેં
હાય આજ ગમકી સદા હે ચમનમેં—હાય
થે વો જીતને ગુલે નવ બહારી
હો ગયે સબ કલમ એક બારી
તીર ખાયે હું સબ ગુલબદન મેં—હાય

મિસ્લે નરગીસ હરએક ચશ્મે તર હે
લાલાસા દાગ બર હર જીગર હે
સર્વ કદ ખમ હેં ઇસ અનજુમનમેં—હાય
જા બજા આજ ગમકી સદા હે
બઝમે ઇશરત મેં ગમ હો રહા હે
એહલે દુનિયા હે રંજો મહન મે—હાય
કોઇ મગમુમ રોતા ખડા હય
કોઇ આઝુર્દા દિલ હો રહા હય
શોરે માતમ હે ઇસ અનજુમન મેં—હાય
શાહને સિજદે મેં સરકો કટાયા
રાહે મવલા મેં ઘરકો લુટાયા
પાયા રૂતબા શહાદતકા રનમેં—હાય
અર્ઝ ગવસી કી તુમ સે હે સરવર
આજેઝોં કે હો તુમ બંદા પરવર
મુજકો રખના તુમ અપને અમાંમેં—હાય

માતમે અશરફ

બાનુ અકબર કો રોકર પુકારી
શિકલ દેખુંગી કયોંકર યે પ્યારી
બાનુ અકબર કો રોકર પુકારી—બાનુ
રનકો લડને ચલે જબ કે અકબર
ઉસકો બાનુ પુકારી યું રોકર
આવો લેલું બલાયેં તુમારી—બાનુ
કયોં ન હોવે કલેજા દો પારા
મેરા અસગર ગયા રનમેં મારા
તીર અયસા લગા ઉસકો કારી—બાનુ

કિસકો અબ મેં થપક કર સુલાઉં
કિસકે ઝુલેકી ડોરી હિલાઉં
દુધ કિસકો પિલાઉં મેં વારી—બાનુ
ઇસકી સાલે ગીરાહ ભી ન આઇ
ઉસકો મેહદી લગાને ન પાઇ
રેહ ગઇ દીલકી ઉમ્મીદ સારી—બાનુ
મેરે સરસે ઉઠા મેગ વાલી
હો ગઇ ગોદ બચોંસે ખાલી
કહું કિસસે મેં ઝુલ્મોંકી મારી—બાનુ
શિમરકો જબ સકીનાને દેખા
બોલી ચિલ્લાકે અય મેરે બાબા
ઇસને બાલી હે મેરી ઉતારી—બાનુ
મેરે વાલીકો કોઇ સુનાવો
અપની પ્યારીકો આકર મનાવો
હમસે રૂઠી હે બેટી તુમારી—બાનુ
બસથા અશરફ યે કોલે સકીના
હુવા ઝિન્દાંમેં પુરા મહીના
કોઇ કરતા નહીં દસ્ત યારી—બાનુ

મસનવી

બને કયોં કર ન ચેહરે ઝર્દ સબકે
કે અશરા આગયા ફાગનમેં અબકે
કનૈયા બિર્જ મેં ગર આજ હોતા
બજા કર બનસરી માતમ કી રોતા
નઇ સુરત કી વો હોલી રમાતા
બસન્તી લે મેં વો હિન્ડોલ ગાતા

ગે કેહતા દિલ ન હો ગમ ખ્વાર અપના
દે ફિર દુનિયા મેં કયા અવતાર અપના
ઝીગર ટુકરતા ગે કેહકર પારાપારા
ગયા બેટા અલીકા મુફત મારા
મેં હોલી બિર્જ મેં કયા ખાક ખેલા
વો ખેલા સરપે કરકે અપને મેલા
કહા ફિર ગિર્જ કે લોગોં સે સુનલો
ગિરેં કતરાત જો આંખોં સે ચુ લે
યેહી કેહતા હું તુમ સે બરમલા મે
મદીને સે નીકલકર કરબલા મેં
કિયા કોમે યઝીદી સે ઝમેલા
હુસેન ઇબ્ને અલી કયા ફાગ ખેલા
રંગા કર અપની કફની મેં બી ભગવા
જો વો હોતા તો લેતા ઉસસે ફગવા
કરૂં તારીફ કયા મેં લાલાગું કી
રગે શેહ સે ઉડી પિચકારી ખું કી
સુના રેતી હે ઈસકી ઇસ કદર લાલ
ગુલાલ આગે હે યસકર ઉસકે પામાલ
અબીરો મુસ્કો અમ્બરકી હે કયા અસલ
ઝમીને કરબલા કી હે યે નકલ
હે અયસે કુમકુમું કી કયા ઝુરૂરત
ન પાઇ રંજકી ગુન્ચોંને સુરત
ચમન મેં રંગ હે નેહરોંકા પાની
કબા પેહની ગુલોંને ઝાફરાની

——— ——

જોગીનામા

દીપચંદી

જોગી કાંધે પે રખકે ઉદાસા
ચલકે ગોકુલ મેં કર લોજી બાસા
રેહમ આયા ન કુચ્છ શિમ્રકો ભી
હાય મારા નબીકા નવાસા
ઉમરમેં છે મહીને કા અસગર
શીરે માદર સે ગુઝરા પ્યાસા
દાવ મેં આકે હારે યઝીદી
કયા ગિરા જીતકા શેહ કે પાસા
પાઉં દેખે કબુતર કે જબ લાલ
છોડી સુગરાને તબ શેહકી આસા
હાલ પુછો ન કુચ્છ શેહકે ગમકા
હાય હરએક બશર હે હિરાસા
હુવે બરબાદ નાહક ઝકા ઘુમ
જી મેં કુચ્છહી ન અપને તપાસા

પીટની.

રે ઓય હાયરે અશરા મોહર્રમકા આયા
આગ માતમકા ગરદું પે છાયા
રે ઓય હાયરે અશરા મોહર્રમકા આયા—રે ઓય
બર્ક સી તેગેં ચમકા રહે હેં
રઅદ સે ગાઝી ગરરા રહે હેં
એક ઝમાના હે લરઝે મેં આયા—રે ઓય
ઘોડા દોડાતે હેં શેહકે અનસાર
અદુ હોતે હેં ટાપોંસે ફિન્નાર
ગાઝિયોંને વોહ મેહશર મચાયા—રે ઓય

ધુમ જન્નો મલક મેં ઉઠી વાહ
ઓરે હયદર દિખાયા હે વલ્લાહ
દેખ અર્શે બરીં થર થરાયા—રે
સુર્ખરૂ રનમેં હર હાશમી હે
ખરમેં પેહને કબા માતમી હે
શાહ હોહો કે સરકો કટાયા—રે
જાન એહમદકી ઝેહરાકે જાયે
કુફિયોને દગાસેંતુ બુલાયે
હાય જામે શહાદત પિલાયા—રે
આગે ગવસી નહી તાબ તેહરીર
અરઝ જારી હેં હાલતહે તગઇર
ખુન આંખોસે ગમને રૂલાયા—રે એય

જોગી નામા.

જોગી હઝરતકે રોઝા પે જાકે
ફાતેહા પડ પદોંકો ઉઠાકે
બોસા તુરબતકો ફિર દીજયો તુ
ચુમીયો પહેલે આંખે લગાકે
વોહી ગોકુલ વોહી બિંદરાબન હે
વહીં રેહનાતો તુરબત બનાકે
જો કુરાત હે વો હે રસ્કે ગંગા
નામ જપના ગુરૂકા નહાકે
વ્હાંકી મટ્ટી હે ટીલેકે કાબિલ
કરિયો પુજા જબી પર જમાકે
ગમકી સુમરન કો હાથોંમેં લેકર
ફેરીયો અપની ગરદન ઝુકાકે
આફરીં હે ઝકા જબતો તુમકો
બાંધો મઝમુન શેહ કરબલાકે

,તમામ શુદ.